

แนวปฏิบัติการพยาบาลการป้องกันการติดเชื้อ
สายสวนคาหลอดเลือดดำของกลุ่มผู้ป่วยที่ได้รับการฟอกเลือด
ด้วยเครื่องไตเทียมในโรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2552

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

แนวปฏิบัติการพยาบาลการป้องกันการติดเชื้อสายสวนคาหลอดเลือดดำของกลุ่มผู้ป่วยที่ได้รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมในโรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช

CLINICAL NURSING PRACTICE GUIDELINES FOR THE PREVENTION OF CATHETER – RELATED INFECTIONS IN HEMODIALYSIS PATIENTS AT BHUMIBOL ADULYADEJ HOSPITAL

นาวาอากาศตรีหญิง รัตตินันท์ สิงห์ประเสริฐ 4937104 RAAN/M

พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : นิโรบล กนกสุนทรรัตน์, พย.ค., วรรณภา ประไพพานิช, Ph.D. (Nursing)

บทคัดย่อ

โรคไตเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญ ที่ทำให้การทำหน้าที่ของไตลดลงจนกระทั่งเกิดภาวะเสียสมดุลและมีภาวะยูริเมีย การฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมเป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้รักษาผู้ป่วยโรคไตที่ทำให้ผู้ป่วยมีอายุยืนยาวขึ้น และต้องกระทำโดยผ่านช่องทางเข้าออกของหลอดเลือด ในขณะที่เดียวกันพบว่าการติดเชื้อเป็นภาวะแทรกซ้อนที่พบได้บ่อย มีผลต่ออัตราการตายและการเจ็บป่วย โดยเฉพาะการติดเชื้อที่ช่องทางผ่านเข้าออกของหลอดเลือดจากการใส่สายสวนคาหลอดเลือดดำ ก่อให้เกิดการติดเชื้อแบคทีเรียในกระแสเลือดและในระบบต่างๆของร่างกายนับเป็นปัญหาที่มีความรุนแรงต่อภาวะสุขภาพและเป็นการเพิ่มภาระค่าใช้จ่ายในการรักษา

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อของสายสวนคาหลอดเลือดดำในกลุ่มผู้ป่วยที่ได้รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมในโรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช ซึ่งพัฒนามาจากหลักฐานเชิงประจักษ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีข้อมูลสนับสนุนที่เป็นปัจจุบัน มีรายละเอียดของแหล่งที่มาตามหลักฐานเชิงประจักษ์ในแต่ละข้อ และมีความเหมาะสมกับบริบทของโรงพยาบาล ประกอบด้วย 1) ขั้นตอนการต่อสายส่งเลือดกับสายสวน 2) ขั้นตอนการปลดสายส่งเลือดกับสายสวน 3) รายละเอียดของการปฏิบัติเพื่อป้องกันการติดเชื้อ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านบุคคล และสิ่งที่ทำให้เกิดโรค แนวปฏิบัติการพยาบาลนี้ได้รับการตรวจสอบ ความตรง ความครอบคลุม และความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ปฏิบัติจริง จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่านและได้ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะเพื่อให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผลการศึกษานี้ได้แนวปฏิบัติการพยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อของสายสวนคาหลอดเลือดดำ

คำสำคัญ: แนวปฏิบัติการพยาบาล/ การติดเชื้อ/ สายสวนคาหลอดเลือดดำ/การฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม

CLINICAL NURSING PRACTICE GUIDELINES FOR THE PREVENTION OF CATHETER-RELATED INFECTIONS IN HEMODIALYSIS PATIENTS AT BHUMIBOL ADULYADEJ HOSPITAL.

RATTINAN SINGPRASERT (Sqn.Ldr.) 4937104 RAAN/M

M.N.S. (ADULT NURSING)

THEMATIC PAPER ADVISORY COMMITTEE: NIROBOL KANOVSUNTHORNAT, Ph.D. (Nursing), WONNAPHA PRAPAIPANICH, Ph.D. (Nursing)

ABSTRACT

Kidney disease has become an important public health concern. It cause decline in renal function until an internal chemical imbalances and uremia symptoms occur. Hemodialysis has therefore become an important procedure for prolonging the lives of patients with kidney disease. Infections, however, have frequently been found in hemodialysis patients, leading to higher risks of mortality and morbidity. This is especially true with catheter-related infections, which can result in bacterial infections of the bloodstream and consequently, infections of other body organs. Catheter-related infections therefore represent an immense risk to the health of hemodialysis patients and lead to a significant increase in treatment costs.

The objective of this thematic paper is to propose clinical nursing practice guidelines for the prevention of catheter-related infections in hemodialysis patients, who are currently receiving treatment at Bhumibol adulyadej Hospital Thailand. These clinical nursing practice guidelines have been further developed from evidence-based papers. A set of current, up-to-date data have been used, with an objective and detailed record of each data source and an additional consideration of its current suitability within the context of the hospital. These data consist of: 1) Procedures for connecting dialysis blood line to catheter, 2) Procedures for disconnecting dialysis blood line from catheter, 3) Details for the prevention of environment - related, host - related, and agent - related infections. Clinical nursing practice guidelines have been assessed for their accuracy, coverage, and possibility for actual practice by a panel of three experts; these guidelines have also been revised based on the experts' advice for greater refinement and suitability.

The results of this research proposed clinical nursing practice guidelines can be applied directly to help prevent catheter-related infections in hemodialysis patients.

**KEY WORDS: CLINICAL NURSING PRACTICE GUIDELINES / INFECTION /
CENTRAL VENOUS CATHETER / HEMODIALYSIS**

249 pages